

ANTAGNA TEXTER

P8_TA(2018)0203

Den aktuella situationen och framtidsutsikterna för får- och getsektorerna i EU

Europaparlamentets resolution av den 3 maj 2018 om den aktuella situationen och framtidsutsikterna för får- och getsektorerna i EU (2017/2117(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av rekommendationerna från EU Sheep Meat Forum som hölls 2015 och 2016 på kommissionens begäran,
- med beaktande av den undersökning som parlamentet hade beställt av Europaparlamentets utredningsavdelning B på begäran av utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling om framtiden för får- och getköttsektorerna i Europa,
- med beaktande av sin resolution av den 19 juni 2008 om framtiden för får-/lamm- och getsektorerna i Europa¹,
- med beaktande av den utvärdering som kommissionen genomförde 2011 av åtgärderna inom den gemensamma jordbrukspolitiken i får- och getsektorerna,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 19 juni 2017 om EU:s handlingsplan för naturen, människorna och näringslivet,
- med beaktande av sin resolution av den 15 november 2017 om en handlingsplan för naturen, människorna och näringslivet²,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 29 juni 2017 *En europeisk One Health handlingsplan mot antimikrobiell resistens* (COM(2017)0339),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel,
- med beaktande av den nederländske ombudsmannens slutsatser 2012 i hans rapport om myndigheternas hantering av Q-febern³ och 2017 i hans undersökning av de lärdomar

¹ EUT C 286 E, 27.11.2009, s. 41.

² Antagna texter, P8_TA(2017)0441.

³ <https://www.nationaleombudsman.nl/onderzoeken/2012/100>

som regeringen drog av Q-febepidemin¹,

- med beaktande av artikel 52 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling (A8-0064/2018), och av följande skäl:
 - A. Får- och getsektorerna kännetecknas av låg lönsamhet i de flesta delar av EU, med inkomster som är bland de lägsta i EU, vilket främst beror på höga drifts- och regleringskostnader, som i vissa fall överstiger försäljningspriserna, och en tung administrativ börda, vilket får allt fler uppfödare att lämna sektorn.
 - B. Obalanser i livsmedelskedjan förvärrar dessa sektors sårbarhet, och kommissionen har hittills inte vidtagit de nödvändiga lagstiftningsåtgärder som parlamentet har efterlyst i detta sammanhang.
 - C. Det är omöjligt att inrätta och upprätthålla får- och getuppfödningen om inte uppfödarna garanteras stabila inkomster.
 - D. Får- och getuppfödningen i Europa är säsongsbunden till skillnad från i vissa andra regioner i världen, där uppfödning och produktion kan pågå året runt. Den starka säsongsbetoningen kan leda till att många uppfödare och producenter lever i ekonomisk osäkerhet.
 - E. Båda sektorer har potential att skapa och bibehålla sysselsättning i missgynnade områden, till exempel i avlägsna regioner och bergsområden.
 - F. Får- och getuppfödning ger en stor utvecklings- och sysselsättningspotential i många sårbara landsbygdsområden och stadsnära områden, i synnerhet genom försäljning av får- och getkött och mejeriprodukter av hög kvalitet som kan avsättas via korta och lokala leveranskedjor.
 - G. Fåruppfödarna upplever att det är svårt att hitta kvalificerad och ibland till och med okvalificerad arbetskraft.
 - H. Får- och getuppfödning är en del av kulturarvet i många medlemsstater och ger traditionella produkter av hög kvalitet.
 - I. Får- och getsektorerna måste uppfylla världens högsta standarder för livsmedelssäkerhet, djurhälsa, djurskydd och miljöskydd.
 - J. Får- och getuppfödning är viktig för den miljömässiga hållbarheten, särskilt sådan uppfödning där djuren går på bete, eftersom denna verksamhet finns i 70 procent av EU:s geografiskt missgynnade regioner, inklusive i isolerade och relativt otillgängliga regioner, och bidrar till att bevara landskapet och den biologiska mångfalden (inbegripet lokala inhemska arter) samt till att bekämpa erosion, oönskade ansamlingar av biomassa, fördämningsskador, laviner och skogsbränder.
 - K. Får- och getuppfödning ger ett viktigt socioekonomiskt bidrag till Europas

¹ <https://www.nationaleombudsman.nl/onderzoeken/2017030-onderzoek-naar-de-lessen-die-de-overheid-uit-de-qkoorts-epidemie-heeft>

landsbygdsområden genom att den upprätthåller produktion och sysselsättning i mindre gynnade områden och ger traditionella produkter av hög kvalitet.

- L. Generationsskiftet bland uppfödare behöver förbättras om denna typ av djuruppfödning ska kunna överleva och bidra till att hejda den snabba avfolkningen i många landsbygdsområden, där grundläggande tjänster och stödtjänster för familjer är bristfälliga, vilket påverkar särskilt kvinnor, som arbetar hårt inom sektorn med sådant som ofta inte syns.
- M. Dessa sektorer erbjuder en gynnsam miljö och möjligheter för unga människor som vill börja med djuruppfödning i strukturer i mänsklig skala – inklusive en låg kapitaliseringsgrad, en välutvecklad kollektiv organisation, ömsesidig hjälp och kooperativ med utrustning för gemensam användning – eller starta företag.
- N. Genomsnittsåldern för får- och getuppfödare blir allt högre, och kunskapsöverföringen mellan generationerna är bristfällig, vilket hindrar de två sektorerna från att fungera smidigt och gör dem sårbara eftersom det i framtiden kommer att saknas färdigheter och kunskaper. Uppfödare och tillverkare av bearbetade produkter av hög kvalitet, till exempel ost som tillverkas med hantverksmässiga metoder, saknar ofta den marknadsförings- och försäljningskompetens som behövs för att saluföra de egna produkterna på marknaden på ett tilltalande sätt.
- O. De flesta får och getter i EU föds upp med extensiva djurhållningsmetoder, till exempel på betesmark. I vissa medlemsstater tillämpar sektorerna intensiv djurhållning för uppfödning av getter och får.
- P. Dessa sektorer bidrar till att bevara områden med högt ekologiskt värde eller högt naturvärde, såsom betesmarker och naturbetesmark, skogbevuxen betesmark och andra sorters betesmarker med träd och buskar (*dehesas*) samt mindre bördig mark, och de spelar också en viktig roll när det gäller att hålla borta sly.
- Q. Innan förordning (EU) 2017/2393¹ trädde i kraft omfattade definitionen av permanent betesmark inte på lämpligt sätt betesmark av medelhavstyp med buskar och träd, såsom betesmarker av typen *dehesas* och andra ekosystem som är kopplade till skogsjordbruk, vilket ledde till att den areal som berättigade till direktstöd inskränktes och uppfödare i dessa områden missgynnades.
- R. Nomadiserande boskapsskötsel är en traditionell form av extensiv djurhållning som framför allt bedrivs i bergsområden och möjliggör utveckling i områden som är svårtillgängliga eller svårarbetade och som har lågt agronomiskt värde, så att ekonomisk verksamhet kan bibehållas i dessa områden.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2393 av den 13 december 2017 om ändring av förordningarna (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu), (EU) nr 1306/2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken, (EU) nr 1307/2013 om regler för direktstöd för jordbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma jordbrukspolitiken, (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och (EU) nr 652/2014 om fastställande av bestämmelser för förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial (EUT L 350, 29.12.2017, s. 15).

- S. Alternnerande beteshållning ingår i djurhållningsmetoderna i vissa medlemsstater.
- T. Den gällande gemensamma jordbrukspolitiken syftar till att stödja olika sorters inhemska får- och getraser.
- U. Dessa raser är väl anpassade till den lokala miljön och spelar en avgörande roll för bevarandet av den biologiska mångfalden och den naturliga balansen i deras livsmiljö.
- V. Inhemska raser är mycket bättre anpassade till lokala förhållanden och särdrag.
- W. Det finns i dag 25 miljoner färre får än på 1980-talet, och under de senaste 17 åren har produktionen minskat med mer än 20 procent.
- X. Konsumtionen av får- och getkött har minskat avsevärt de senaste åren, från 3,5 kilo fårkött per person 2001 till 2 kilo i dag, och denna nedåtgående trend har fortsatt under 2017, framför allt bland ungdomar.
- Y. Den europeiska getköttsmarknaden är mycket speciell, med en produktion som huvudsakligen är koncentrerad till Grekland, Spanien och Frankrike och en konsumtion som är särskilt stor i Portugal, Italien och Grekland.
- Z. Produktionen av getkött från killingar eller utslaktade vuxna djur är säsongsbunden och utgör en biprodukt till mjölkproduktionen, och den står under ett fåtal aktörers kontroll. Försäljningspriset från denna produktion räcker inte till för att ersätta uppfödarna.
- AA. Det faktum att getkött förekommer i så liten omfattning på försäljningsställen innebär att produkten är mindre synlig och därmed konsumeras mindre av konsumenterna.
- AB. Får- och getsektorerna står för 3 procent av den europeiska mjölkproduktionen och 9 procent av den europeiska ostproduktionen, och tillsammans sysselsätter de 1,5 miljoner människor i Europeiska unionen.
- AC. Konsumtionen av getmjölk och getost har under senare år ökat avsevärt i ett antal medlemsstater.
- AD. Produktionen av fårkött i EU tillgodoser endast omkring 87 procent av vad marknaden efterfrågar, och importen från tredjeländer, främst Nya Zeeland, underminerar EU-produkternas konkurrenskraft under årets mest känsliga perioder (påsk och jul), men även under resten av året, eftersom Nya Zeeland och Australien är stora exportörer av fårkött.
- AE. Under de senaste åren har Nya Zeeland exporterat mer färskt och kylt kött, och minskat sin traditionella export av fryst kött, vilket har en större inverkan på EU:s marknad för färskt kött och leder till en sänkning av de priser som betalas till europeiska producenter. Detta måste beaktas vid de kommande förhandlingarna om frihandelsavtalet med Nya Zeeland.
- AF. I många fall konkurrerar de europeiska producenterna inte på lika villkor med importen från tredjeländer, som ofta har lägre kvalitetsstandarder, regleringsmässiga krav och miljöstandarder att rätta sig efter.
- AG. Får- och getsektorerna är känsliga sektorer och bör därför antingen skyddas i de

pågående förhandlingarna om frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Nya Zeeland respektive Australien eller undantas helt från dessa handelsavtal.

- AH. Vissa regioner i EU:s grannskap har visat intresse för får- och getprodukter från EU, vilket är en möjlighet för EU:s producenter som tyvärr inte utnyttjas fullt ut.
- AI. Brexit skulle kunna medföra betydande förändringar för handeln med fårkött inom EU, eftersom Storbritannien är den största producenten och den viktigaste inkörsporten för import från tredjeland.
- AJ. Storbritannien importerar omkring hälften av sin marknadskvot för fårkött från Nya Zeeland och nästan två tredjedelar från Australien, och EU kan inte över en natt frigöra sig från sina internationella åtaganden, vilket förstärker den osäkerhet som förorsakas av brexit.
- AK. Får- och getull är en hållbar, förnybar och biologiskt nedbrytbar resurs för textilsektorn.
- AL. Ull anses inte vara en jordbruksprodukt enligt bilaga I till EUF-fördraget, utan klassificeras endast som en animalisk biprodukt enligt förordning (EU) nr 142/2011.
- AM. Denna brist på erkännande medför nackdelar för fåruppfödarna jämfört med andra jordbrukare, dels eftersom ull omfattas av högre krav vid transporter än erkända jordbruksprodukter, dels eftersom marknadsingripanden genom en gemensam marknadsorganisation inte är möjliga för ull.
- AN. Får- och getuppfödning bedrivs huvudsakligen extensivt, vilket medför en direkt kontakt med vilda djur vars hälsostatus inte kan garanteras.
- AO. I enlighet med förordning (EG) nr 999/2001 har skrapieplanen lett till att utbytet av avelsdjur har minskat med 100 procent. För små inhemska raser har scrapiegenotypningen lett till att avelsboskapsbeståndet av handjur har minskat med upp till 50 procent.
- AP. Den senaste tidens utbrott av djursjukdomar har visat att ett utbrott i en medlemsstat kan utgöra ett hot mot hela den europeiska jordbruksmarknaden, med tanke på de epidemier som har drabbat Europeiska unionen, av vilka några – till exempel den största Q-feber epidemin någonsin, som utbröt på getgårdar mellan 2007 och 2011 – har konsekvenser för människors hälsa.
- AQ. Vaccination av får och getter skyddar medlemsstaternas besättningar mot gränsöverskridande sjukdomar, begränsar risken för ytterligare spridning mellan medlemsstaterna och bidrar till att mildra effekterna av antimikrobiell resistens.
- AR. Enligt den europeiska One Health-handlingsplanen mot antimikrobiell resistens är immunisering genom vaccination en kostnadseffektiv folkhälsoåtgärd i kampen mot antimikrobiell resistens, även om användningen av antibiotika är billigare på kort sikt, och planen föreskriver också incitament för att öka användningen av diagnostik, antimikrobiella alternativ och vacciner.
- AS. Systemet för elektronisk identifiering av får och getter är ett effektivt sätt att se till att djuren är spårbara, men förlust av öronmärkning eller oavsiktliga fel vid avläsningen av dem kan leda till sanktioner som i vissa fall är oproportionella.

- AT. Uppfödarna har också svårt att tillämpa de gällande identifieringsreglerna för killingar.
- AU. Det skydd för vissa djurarter, särskilt stora rovdjur, som habitatdirektiv 92/43/EEG ger, en försämring av deras livsmiljöer och mindre tillgång till och sämre kvalitet på naturliga byten i kombination med avfolkningen av landsbygden och bristen på investeringar i förebyggande åtgärder från medlemsstaterna är alla faktorer som har bidragit till att antalet rovdjursattacker på får- och gethjordar har ökat kraftigt i alla regioner, vilket förvärrar den redan osäkra situation som vissa uppfödare befinner sig i och äventyrar det traditionella jordbruket och betesbruket i många områden.
- AV. Rovdjur och stora köttätare har uppnått en god bevarandestatus i vissa regioner i Europeiska unionen.
- AW. Ett införande av möjligheten att ändra skyddsstatusen för arter i särskilda områden bör beaktas så snart önskad bevarandestatus har uppnåtts.
- AX. Får- och getuppfödare måste hantera mycket byråkrati och stora administrativa bördor som kommer inte bara av den gemensamma jordbrukspolitikerna utan även av andra EU-regler, som till exempel reglerna för behandling av animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel.
- AY. Marknaden för får- och getkött präglas av en stark fragmentering och brist på insyn i rapporteringen av marknadspriser.
- AZ. I vissa medlemsstater finns det väldigt få slakterier, vilket hindrar sektorerna i dessa medlemsstater från att utvecklas.
- BA. Slakterinäringens omstrukturering, efterlevandet av hälsobestämmelser och minskningen av slaktade djur som en följd av uppfödningens tillbakagång har i många områden lett till att de ekonomiska instrument som behövs för att skapa mervärde och bevara lokala leveranskedjor har försvunnit.
- BB. Slakterinäringens omstrukturering, åtgärderna i samband med galna kosjukans uppkomst och hygien- och hälsopaketen hör till de faktorer som i många medlemsstater har lett till att många instrument som är nödvändiga för lokal direktförsäljning har försvunnit och till att slakterikostnaderna har ökat.
- BC. Mobila mjölkningsenheter och slakterier, eller åtgärder för att göra sådana enheter direkt tillgängliga är viktiga och nödvändiga för att göra får- och getuppfödning mer produktiv.
- BD. Får- och getköttprodukter saknar ofta de variationer av slutprodukten som finns för andra köttprodukter, vilket gör dem mindre attraktiva och därmed mindre efterfrågade av konsumenterna.
- BE. Köttproduktionens mervärde måste höjas och nya innovativa metoder införas som är bättre anpassade till unga människors konsumtionsvanor.
- BF. Utöver att tillhandahålla ett stort utbud av kött-, mjölk- och ylleprodukter till konsumenterna i hela EU spelar får- och getuppfödningen en viktig roll i många kulturer, vilket lyfts fram bland annat i den bulgariska traditionen *kukeri* och den rumänska traditionen *capra*.

- BG. I många medlemsstater finns det en växande marknad för lokala och ekologiskt odlade jordbruksprodukter som uppfyller konsumenternas krav på insyn och kvalitet.
- BH. Medlemsstaterna får, i enlighet med förordning (EU) nr 1151/2012 och delegerad förordning (EU) nr 665/2014, använda det valfria kvalitetsbegreppet ”bergsprodukt” för att bättre synliggöra produkter från får- och getuppfödning i bergsområden.
- BI. EU:s kvalitetssystem, framför allt SGB (skyddad geografisk beteckning) och SUB (skyddad ursprungs-beteckning), tillhandahåller verktyg för att ge ökad synlighet och därmed bättre avsättningsmöjligheter på marknaden för får- och getprodukter.
- BJ. Vissa medlemsstater saknar strukturella strategier för att utveckla antingen den ena eller båda sektorerna, vilket hindrar deras utveckling.
- BK. Sådan politik skulle kunna inbegripa rekommendationer för olika led, såsom uppfödning (urval av avelsraser, handjursproduktion osv.), samt för avyttring på marknaden.

Bättre stöd

1. Europaparlamentet stöder de rekommendationer som offentliggjordes 2016 av EU Sheep Meat Forum, som kommissionen tog initiativ till, framför allt behovet av att inrätta ett miljöstöd som ett erkännande av får- och getsektorernas tillhandahållande av kollektiva nyttigheter, särskilt på grundval av extensivt bete, i form av markförbättring och bevarande av den biologiska mångfalden, ekosystem, områden med stort miljövärde och vattenkvalitet, förebyggande av klimatförändringar, översvämningar, laviner, skogsbränder och erosion till följd av detta, samt landskapsvård och sysselsättning. Parlamentet betonar att dessa rekommendationer bör gälla även för getköttsektorn och får- och getmjölkprodukter.
2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att överväga att införa incitament för uppfödare som bedriver alternerande beteshållning.
3. Europaparlamentet begär att det kopplade stödet till får- och getuppfödning och andra särskilda åtgärder som är riktade mot båda sektorerna ska bibehållas eller om möjligt ökas, med differentierat stöd för betande besättningar, i nästa reform av den gemensamma jordbrukspolitik, så att flykten av uppfödare från dessa sektorer i EU kan bromsas, med tanke på hur beroende en stor del av får- och getsektorerna är av direktstöd.
4. Europaparlamentet understryker att systemet med ett frivilligt kopplat stöd enligt överenskommelsen i förhandlingarna om förordning (EU) 2017/2393 förenklas och förtydligas genom att hänvisningarna till kvantitativa gränser och till bevarandet av produktionen utgår, och genom att vissa kriterier för stödberättigande och den övergripande budgeten kan ses över årligen av medlemsstaterna.
5. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utöka stödet för ett miljövänligt jordbruk till betesmarker för får och getter och för att stödja uppfödare som tillhandahåller ett högre djurskydd.
6. Europaparlamentet välkomnar överenskommelsen från förhandlingarna om förordning (EU) 2017/2393 om att erkänna särdragen hos betesmark av medelhavstyp, till exempel

dehesas, i syfte att komma fram till mer rättvisa bestämmelser för vilken sorts mark som berättigar till direktstöd och åtgärda den inneboende diskrimineringen av naturbetesmark och betesmarker med träd och buskar.

7. Europaparlamentet framhåller betydelsen av denna typ av betesmark för förebyggande av bränder, men konstaterar att dessa förbättringar fortfarande är frivilliga för medlemsstaterna.
8. Europaparlamentet anser att andra ekosystem som är knutna till betade skogsjordbruksmarker inte bör diskrimineras i detta avseende, och begär att gränsvärdet på 50 procent gräs på skogsarealer, som måste uppnås för att direktstöd per hektar ska beviljas, inte ska gälla för get- och fåruppfödare.
9. Europaparlamentet förespråkar att lämplig betning tillåts i områden av ekologiskt intresse, inbegripet på torra betesmarker av låg kvalitet som finns i mindre gynnade områden.
10. Europaparlamentet betonar att betning inte bör tillåtas om det finns risk för att känsliga naturområden skadas. Parlamentet understryker i detta sammanhang den viktiga roll som idisslare spelar för utnyttjandet av råfiber.
11. Europaparlamentet anser att ett större stöd måste ges till unga och nyetablerade uppfödare, såväl direktstöd som stöd inom ramen för politiken för landsbygdsutveckling, i överensstämmelse med nationella strategier, i syfte att införa incitament för etablering eller övertagande av får- och getgårdar, eftersom den höga medelåldern bland uppfödare i djurhållningssektorerna, vilken är betydligt högre än medelåldern i andra jordbrukssektorer till följd av den låga lönsamheten, utgör en av de viktigaste utmaningarna för bibehållandet av en levande landsbygd och upprätthållandet av livsmedelstrygghet i EU.
12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att beakta de särskilda problem som framhålls av de organisationer som företräder kvinnor som arbetar i dessa sektorer genom att, som en bland flera åtgärder, göra dem mer synliga och främja deras rätt till ägarskap och medägarskap samt införa nödvändiga tjänster till stöd för familjer.
13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utveckla specifika program som gör det möjligt för kvinnor att hitta sin plats vid sidan av männen inom dessa särskilda sektorer, eftersom detta i hög grad skulle kunna bidra till det generationsskifte som sektorn så väl behöver och till att bevara får- och getuppfödningen som familjeföretag.
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ägna större uppmärksamhet åt mångfalden av genetiska resurser inom får- och getsektorerna eftersom den är mycket viktig för produktiviteten (fertilitet, fruktsamhet osv.), produkternas kvalitet och djurens anpassning till omgivningen.
15. Europaparlamentet välkomnar de budgetposter för stöd som nu finns tillgängliga för att främja inhemska arter och differentierad kvalitet, såsom ekologisk certifiering.
16. Europaparlamentet betonar att man i detta sammanhang bör beakta bevarandet av lokala raser och lantraser i planerna för husdjursavel.

17. Europaparlamentet betonar hur viktiga inhemska får- och getraser är för betning i Alperna, eftersom djurhållning med andra arter är opraktiskt.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att vidta åtgärder för att öka stödet till uppfödning av sådana får- och getarter.
19. Europaparlamentet efterlyser ökat stöd till producentorganisationer i får- och getsektorerna.
20. Europaparlamentet beaktar utvecklingen av stöd i sektorerna, som har enorm betydelse för insatserna för att öka effektiviteten och konkurrenskraften inom produktionen, förbättra produktkvaliteten och göra EU mer självförsörjande med fårkött – faktorer som alla är förenliga med EU:s mål att öka effektiviteten och förbättra kvaliteten.

Främjande och innovation

21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att öka stödet till forskning om innovativa produktionsmetoder och innovativ produktionsteknik för att stärka får- och getsektorernas konkurrenskraft och främja kött-, mjölk- och ylleprodukter på den inre marknaden, och inte enbart fokusera på traditionella produkter, såsom ost, utan även på nya styckningsdelar för att erbjuda produkter som motsvarar konsumenternas förväntningar och efterfrågan på marknaden. Parlamentet uppmanar också kommissionen att uppmuntra till mer regelbunden konsumtion genom informationskampanjer om tillagnings- och beredningsmetoder som passar nya konsumenter, inklusive i nya tillväxtekonomier i EU:s grannskap och på marknader i öst, med betoning på de närings- och hälsomässiga fördelarna med får- och getkött.
22. Europaparlamentet anser att man måste motverka föreställningen att lamm är svårt att tillaga och vända den rådande trenden att undvika rött kött.
23. Europaparlamentet betonar att insatser för att öka konsumtionen av får- och getkött är avgörande om produktionen ska kunna ökas i EU.
24. Europaparlamentet välkomnar kommissionens avsikt att införa en särskild budgetpost för kött- och mjölkprodukter från får och get för de kommande marknadsföringskampanjer som EU medfinansierar.
25. Europaparlamentet betonar att man behöver se till att det finns tillräcklig finansiering till marknadsföringskampanjer som syftar till att öka konsumtionen av får- och getprodukter i hela EU.
26. Europaparlamentet begär att skinnfällar och ull ska ingå bland de produkter som omfattas av stöd.
27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att samordna informationskampanjer för geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för får- och getprodukter i syfte att göra dem mer attraktiva. Parlamentet begär en djupgående undersökning av avsättningsmöjligheterna för ull för att ge producenterna större ekonomisk avkastning.
28. Europaparlamentet uppmanar fler medlemsstater att införa det valfria kvalitetsbegreppet ”bergsprodukt” som anges i nuvarande EU-lagstiftning och som är ett instrument för att göra produkten mer synlig och öka konsumenternas möjligheter att fatta välgrundade

beslut.

29. Europaparlamentet betonar att man behöver införa garantimärkning av lamm- och killingkött, såväl för enskilda producenter som för producentsammanslutningar, såsom möjliga mottagare av stöd för differentierad kvalitet. Parlamentet betonar att en sådan märkning måste godkännas av den behöriga lokala myndigheten i enlighet med relevanta lagar och förordningar som reglerar användningen av sådan märkning.
30. Europaparlamentet efterlyser stöd till EU-omfattande PR-evenemang som tillägnas får- och getsektorerna, såsom festivaler och andra liknande årliga tillställningar, som ett sätt att öka allmänhetens medvetenhet om fördelarna med dessa sektorer för EU, miljön och allmänheten.
31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja utnyttjandet av den stora potentialen för traditionell får- och getuppfödning genom landsbygdsturism.

God praxis

32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att skapa förutsättningar för att får- och getmjölkssektorerna ska kunna utvecklas genom att möjliggöra största möjliga mervärde för uppfödarna med hjälp av strategier för hög kvalitet som främjar gårdsproduktion av mejeriprodukter som huvudsakligen avsätts via korta eller lokala leveranskedjor. Parlamentet betonar i detta avseende att kommissionen måste se till att hygienlagstiftningen tillämpas bättre i alla medlemsstater, framför allt genom användningen av *Europeisk guide till god hygienpraxis vid hantverksmässig produktion av ost och andra mjölkprodukter*, som Europeiskt nätverk för gårds- och hantverksproducenter av ost och andra mejeriprodukter har utarbetat i samarbete med kommissionen.
33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en webbplattform med inriktning på får- och getsektorerna, vars viktigaste syfte är att tillhandahålla relevant god praxis och relevanta uppgifter från medlemsstaterna för gemensamt utnyttjande.
34. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att utarbeta riktlinjer för god praxis för marknadsföring av produkter från får- och getsektorerna, som sedan kan spridas till medlemsstaterna och yrkesorganisationerna.
35. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ägna större uppmärksamhet åt sektorn för produktion och beredning av ull genom att stödja införandet av program för utbyte av information och god praxis mellan berörda parter i ullberedningskedjan.
36. Europaparlamentet uppmanar enträget kommissionen att undersöka möjligheten att undanta ull från tillämpningen av förordningarna nr (EG) nr 1069/2009 och nr (EU) nr 142/2011 om behandling av animaliska biprodukter, eftersom det rör sig om en produkt som inte är avsedd att användas som livsmedel.

Förbättra marknaderna

37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram förslag om pristransparens inom sektorerna i syfte att ge konsumenter och producenter information om

produktpriser.

38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att överväga möjligheten att harmonisera ordningarna för slaktkroppar så att de återspeglar den verkliga kostnaden, utan att det skadar den biologiska mångfald som lokala raser ger, och inrättandet av ett europeiskt observationsorgan för övervakning av priser och produktionskostnader för får- och getkött. Parlamentet understryker att man behöver övervaka marginaler i hela livsmedelsförsörjningskedjan, inbegripet grossistpriser.
39. Europaparlamentet varnar för att en statisk eller minskande efterfrågan i kombination med högre produktion kan leda till lägre priser för producenterna.
40. Europaparlamentet påminner om att får- och getmjölksproducenter som har gått samman i en producentorganisation enligt artikel 149 i förordning (EU) nr 1308/2013 får föra gemensamma avtalsförhandlingar om en volym på upp till 33 procent av den nationella produktionen och 3,5 procent av produktionen inom EU. Parlamentet understryker att dessa tröskelvärden infördes i första hand för produktionen av obehandlad komjölk och därför är begränsande och föga anpassade till produktionen från små idisslare, i synnerhet när uppfödarna önskar gå samman i sammanslutningar för lokala producentorganisationer, i producentorganisationer med flera uppköpare eller gentemot en stor industrikoncern.
41. Europaparlamentet begär att det ska inrättas exakta indikatorer som möjliggör en noggrannare övervakning av produktionen och konsumtionen av samt handeln med getkött, där åtskillnad görs mellan vuxna djur och killingar.
42. Europaparlamentet anser att producenternas förhandlingsposition och marknadsstyrka i livsmedelskedjan måste förbättras, och att man måste utvidga systemet för avtalsförhållanden till att omfatta även får- och getuppfödning samt köttprodukter och mejeriprodukter genom att inrätta producentorganisationer och branschorganisationer liknande de som finns i andra gröd- och djuruppfödningssektorer, i linje med den överenskommelse som ingicks inom ramen för förordning (EU) 2017/2393, för att öka konkurrenskraften och den nuvarande låga produktiviteten i sektorerna.
43. Europaparlamentet begär att kvalitetsmärkningen med skyddad ursprungsbeteckning och skyddad geografisk beteckning för fårkött bör inbegripas i kvalitetsmärkningen för skinka, såsom denna anges i artikel 172 i förordning (EU) nr 1308/2013, som en åtgärd för att reglera utbudet i syfte att öka möjligheterna att anpassa utbudet till efterfrågan.
44. Europaparlamentet noterar att producentorganisationer eller sammanslutningar av producentorganisationer för får- och getmjölk får bortse från de bindande tak som anges i artikel 149 i förordning (EU) nr 1308/2013 om de bedriver en ekonomisk verksamhet (marknadsföring, kvalitetskontroll, förpackning, märkning eller bearbetning) gemensamt i enlighet med artikel 152, ändrad genom förordning (EU) 2017/2393.
45. Europaparlamentet uppmanar alla medlemsstater som ännu inte beviljar ekonomiskt stöd enligt det s.k. mjölkpaketet till får- och getmjölkssektorerna att göra detta.
46. Europaparlamentet anser att man måste förhindra att produkter från får och getter säljs för priser som understiger produktionspriserna.
47. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i samarbete med medlemsstaterna

granska leveranskedjan för får- och getkött (till exempel åtskillnaden mellan kött från fullvuxna djur och kött från killingar) i syfte att se till att uppfödarna får en rimlig ersättning från marknaden.

48. Europaparlamentet framhåller i detta sammanhang att direktförsäljning är mycket viktig för får- och getprodukter.
49. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att skapa förutsättningar för producenter och producentorganisationer att bedriva direktförsäljning i syfte att begränsa konstlade prisökningar.
50. Europaparlamentet stöder utvecklingen av lokala leveranskedjor i fårsektorn som ett sätt att öka fårgårdarnas inkomster och få till stånd en bättre anpassning mellan efterfrågan och utbud, och uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att ägna särskild uppmärksamhet åt sin offentliga politik för lokala slakterier, som är absolut nödvändiga för utvecklingen av dessa lokala leveranskedjor.
51. Europaparlamentet påminner om att producenter kan vidta åtgärder för att reglera utbudet av ost, inklusive ost av får- eller getmjölk, med en skyddad ursprungsbeteckning eller skyddad geografisk beteckning i enlighet med artikel 150 i förordning (EU) nr 1308/2013.
52. Europaparlamentet välkomnar förlängningen av löptiden för dessa instrument till efter 2020 som en del av den överenskommelse som uppnåddes i förhandlingarna om förordning (EU) 2017/2393.
53. Europaparlamentet anser att utbudskoncentrationen bland uppfödare i företag, såsom kooperativ, måste främjas för att öka deras förhandlingsstyrka inom livsmedelskedjan, ge medlemmarnas produktion ett mervärde och införa åtgärder som leder till kostnadsbesparingar eller som är svåra att genomföra för de enskilda producenterna, såsom innovation och rådgivning om djurhållning.
54. Europaparlamentet uppmanar myndigheterna i de medlemsstater där yrkesorganisationer inom får- och getsektorerna har visat ett uttalat intresse för att utarbeta strategier på medellång och lång sikt för utvecklingen av dessa sektorer, med förslag på hur man kan förbättra urvalet av avelsraser och avyttringen av produkter på marknaden.
55. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utarbeta program för att uppmuntra producenter att bilda producent- och marknadsföringsorganisationer, bedriva direktmarknadsföring och producera och märka kött- och mejeriprodukter från får och get som har särskilda kvalitetsegenskaper (t.ex. ekologiska produkter och regionala specialprodukter).
56. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lätta på de administrativa kraven för att öppna små ysterier på får- och getgårdar, så att uppfödare kan ge sina jordbruksföretag ett större mervärde.
57. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att överväga ytterligare verktyg och instrument som kan hjälpa sektorerna att hantera kriser, bemöta globala utmaningar och utvecklas på ett hållbart sätt.

58. Europaparlamentet anser att det måste finnas instrument att tillgå för att förebygga och hantera kriser inom får- och getsektorerna, så att man kan begränsa prisvolatiliteten och möjliggöra en skälig lönsamhet för producenterna samt skapa gynnsamma förutsättningar för investeringar och för att unga ska kunna ta över uppfödningföretag.
59. Europaparlamentet påpekar att kvaliteten på får- och getkött i hög grad är beroende av vad djuren äter, och att konkurrensvillkoren inom får- och getsektorerna därför varierar kraftigt från region till region inom EU.
60. Europaparlamentet uppmanar de nationella myndigheterna att se till att producenter har tillträde till marknader och att specialiserade avsättningsmöjligheter inrättas.

Brexit och handelsavtal

61. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att analysera hur marknaden för fårkött kommer att se ut efter brexit, och att vidta de åtgärder som behövs för att undvika stora marknadsstörningar, inbegripet att införa ett effektivare säkerhetsnät för priser och marknader i syfte att skydda sektorn från följderna av brexit.
62. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att iaktta försiktighet vid förhandlingarna om de nya frihandelsavtalen med Nya Zeeland och Australien, i avvaktan på analysen av konsekvenserna av brexit för får- och getuppfödningen, särskilt angående vad som kommer att hända med dels den kvot på 287 000 ton slaktviktsekvivalenter för fårkött som EU har beviljat Nya Zeeland och som i genomsnitt fylls till omkring 75 procent, varav omkring 48 procent går till Storbritannien, dels den kvot på 19 200 ton slaktviktsekvivalenter för fårkött som EU har beviljat Australien och som i genomsnitt fylls till nästan 100 procent, varav omkring 75 procent går till Storbritannien.
63. Europaparlamentet anser att de nya frihandelsavtalen bör föreskriva att Nya Zeelands och Australiens kvoter för lammköttsexport till EU ska delas i separata kategorier för färskt eller kylt och fryst kött. Parlamentet påminner om att lamm mycket ofta saluförs när de är 6 eller 9 månader i EU, medan de i Nya Zeeland ofta saluförs när de är 12 månader. Parlamentet understryker att förmånstillträde till marknaden inte bör höjas över befintliga tullkvoter.
64. Europaparlamentet påminner om att fårkött enligt parlamentet är en särskilt känslig produkt i förhandlingarna om frihandelsavtalet med Nya Zeeland, och att parlamentet, i sin resolution av den 26 oktober 2017 med parlamentets rekommendation till rådet om det föreslagna förhandlingsmandatet för handelsförhandlingarna med Nya Zeeland¹, gav sitt stöd till att de känsligaste sektorerna eventuellt undantas.
65. Europaparlamentet uppmanar att alla frihandelsavtal till fullo måste respektera EU:s höga standarder för djur- och miljöskydd samt livsmedelssäkerhet. Parlamentet noterar att Nya Zeelands nuvarande tullkvoter påverkar EU:s fårköttproduktion.
66. Europaparlamentet är oroat över den skrivelse som Förenta staterna och sex andra stora jordbruksexportörer (Argentina, Brasilien, Kanada, Nya Zeeland, Thailand och Uruguay) skickade den 26 september 2017 till Storbritanniens och EU:s representanter

¹ Antagna texter, P8_TA(2017)0420.

vid Världshandelsorganisationen (WTO) angående interna diskussioner om en eventuell omfördelning av importtullkvoter mellan Storbritannien och EU:s övriga medlemsstater.

67. Europaparlamentet betonar att Storbritannien efter utträdet ur EU måste ta över sin aktuella andel av tullkvoterna, och att en överenskommelse måste nås där varken de brittiska eller de europeiska marknaderna får ett överskott på importerat fårkött, för att förhindra att producenterna i Storbritannien och EU påverkas negativt.
68. Europaparlamentet förstår att den brittiska fårköttssektorn är beroende av den inre marknaden, men anser att denna situation innebär både utmaningar och möjligheter.
69. Europaparlamentet anser att Storbritanniens utträde ur EU bör utgöra en möjlighet för att ytterligare utveckla de europeiska får- och getsektorerna i syfte att göra EU mindre beroende av import av får- och getkött från Nya Zeeland.
70. Europaparlamentet beklagar att de mer än 1 400 europeiska jordbruksprodukter som skyddas av en geografisk beteckning inte automatiskt omfattas av ett likvärdigt skydd på de tredjeländers marknader som omfattas av de internationella handelsavtal som EU förhandlar fram.
71. Europaparlamentet begär att man vid ingåendet av nya handelsavtal med tredjeländer ska ta hänsyn till den osäkra situationen för får- och getuppfödare, framför allt genom att kategorisera dem som känsliga sektorer eller undanta dem från förhandlingarna helt och hållet, för att undvika bestämmelser som på något sätt skulle kunna äventyra den europeiska produktionsmodellen eller skada lokala eller regionala ekonomier.
72. Europaparlamentet betonar att produktionskostnader och produktionsstandarder i de länder som exporterar mest får- och getkött i världen är betydligt lägre än kostnaderna och standarderna i Europa.
73. Europaparlamentet understryker att dessa sektorer bör behandlas på lämpligt sätt, till exempel genom att man inför tullkvoter eller tillräckligt långa övergångsperioder, med vederbörlig hänsyn till den samlade effekten av handelsavtal på jordbruket, eller till och med genom att man undantar dem från förhandlingarna.
74. Europaparlamentet understryker i detta sammanhang särskilt de allvarliga problemen i samband med farhågor för djurens välbefinnande under långa transporter från eller till avlägset belägna länder, och miljökonsekvenserna av sådana transporter.
75. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att införa ett obligatoriskt regleringssystem för märkning av fårköttsprodukter, eventuellt med en gemensam EU-logga, för att möjliggöra för konsumenter att skilja mellan EU-produkter och produkter från tredjeländer. Parlamentet föreslår att en sådan märkning skulle kunna certifieras med hjälp av ett antal kriterier, bland annat ett kvalitetssäkringssystem för jordbruk och en angivelse av ursprungsland så att konsumenterna är fullständigt informerade om produktens ursprung.
76. Europaparlamentet anser att systemet måste utformas på ett sätt som inte underminerar befintliga marknadsfrämjande märkningssystem på medlemsstatsnivå och regional nivå.
77. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bistå vid öppnandet av exportmarknader för fårkötts- och slaktbiprodukter från EU i länder där onödiga

begränsningar gäller i dag.

78. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga en ökad export till Nordafrika, som utgör en växande marknad där man uppskattar den kvalitet och livsmedelssäkerhet som EU garanterar.
79. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta rapporter om möjliga målmarknader för EU:s kött- och mejeriprodukter från får och getter.
80. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja kvaliteten på de produkter som EU exporterar, framför allt med hjälp av stränga hälsobestämmelser och spårbarhet som säkerställer får- och getkött av högre kvalitet än det kött som exporteras av Nya Zeeland och Australien. Parlamentet påpekar att EU:s särskilda betoning på kvalitet är något som bör framhållas för att uppmuntra konsumenterna att äta europeiskt får- och getkött.

Elektroniska identifieringssystem

81. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att överväga en harmonisering av de toleransnivåer som gäller vid sanktioner för uppfödare som har gjort oavsiktliga fel vid märkningen av får eller i tillämpningen av det elektroniska identifieringssystemet, under det strikta villkoret att detta inte leder till att man accepterar en högre felmarginal än den som godtas för förebyggande djurhälsovård och att det är motiverat mot bakgrund av ”One Health”-förfarandet.
82. Europaparlamentet anser att det behövs en enhetlig strategi för och en förbättring av den förebyggande djurhälsovården i EU.
83. Europaparlamentet betonar att medlemsstaterna bör genomföra lagstiftning utan undantag.
84. Europaparlamentet understryker att förlusterna av örönmärken procentuellt sett är högre för får på extensivt bete i områden med naturliga begränsningar än för annan boskap i låglänta områden, och uppmanar kommissionen att beakta detta.
85. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att studera möjligheten att utforma ett förenklat identifieringssystem för små hjordar i extensiva produktionssystem, som är avsett för lokala kretslopp och som inte inverkar negativt på produkternas spårbarhet, och att införa mer flexibla och tillväxtinriktade föreskrifter för användningen av elektroniska örönmärken.
86. Europaparlamentet noterar att identifieringssystemen bör utformas på ett sätt som ger upphov till så lite byråkrati som möjligt. Parlamentet understryker att låginkomstproducenter kommer att behöva ekonomiskt stöd för att kunna införa kostsamma obligatoriska elektroniska identifieringssystem.

Hälsoaspekter

87. Europaparlamentet konstaterar att utbrott av djursjukdomar har katastrofala följder för djurens, uppfödarnas och de kringboendes välbefinnande.
88. Europaparlamentet betonar att människors och djurs hälsa alltid måste komma i första hand.

89. Europaparlamentet anser att fler åtgärder behövs för att dels förhindra gränsöverskridande utbrott av djursjukdomar och minska konsekvenserna av antibiotikaresistens, dels främja vaccination för att bekämpa spridningen av infektioner hos får och getter.
90. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ge incitament och stöd till de får- och getuppfödare som kan visa på en hög vaccinationsgrad hos sina djur, i linje med den europeiska One Health-handlingsplanen mot antimikrobiell resistens, eftersom det annars finns få marknadsincitament för uppfödarna att låta vaccinera sina djur.
91. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förbättra sin reaktionsförmåga vid utbrott av djursjukdomar såsom bluetongue med hjälp av en ny djurhälsostrategi för EU samt finansiering av forskning, ersättning för förlorad inkomst, forskottsbetalningar osv.
92. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta en handlingsplan för att förebygga sjukdomar och dödsfall bland bockkillingar, med utgångspunkt i djurets inneboende värde genom att prioritera både bockkillingarnas och getternas välbefinnande.
93. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att underlätta användningen av vacciner med immunprecision som en första åtgärd för att bekämpa möjliga sjukdomsutbrott inom sektorerna.
94. Europaparlamentet betonar att tillgången till läkemedel och veterinärprodukter för får- och getsektorerna måste förbättras på EU-nivå genom att läkemedelsforskningen stöds och marknadsföringstillstånd förenklas.
95. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att omvärdera nivån på övervakningen av hälsotillståndet för vilda djur, i synnerhet i de områden där besättningar går på extensivt bete.

Rovdjur

96. Europaparlamentet påminner om att spridningen av rovdjur är en följd av bland annat gällande EU-lagstiftning som syftar till att bevara inhemska vilda djurarter.
97. Europaparlamentet stöder en översyn av de relevanta bilagorna till habitatdirektivet i syfte att kontrollera och hantera spridningen av rovdjur i vissa betesområden.
98. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att beakta den flexibilitet som ges i det direktivet när det gäller att hantera dessa problem på ett sätt som inte äventyrar en hållbar utveckling av landsbygdsområden.
99. Europaparlamentet understryker att det behövs en objektiv, vetenskapligt grundad metod som beaktar djurens beteende, samspelet mellan rovdjur och byte, en korrekt regionalt specifik kvantifiering av risken för rovdjursangrepp från arter som förtecknas i habitatdirektivet, hybridisering, räckviddsdynamik och andra ekologiska frågor i alla förslag som övervägs.
100. Europaparlamentet understryker att attackerna mot besättningar från vargar och hybriddjur (hund/varg) som inte omfattas av skydd blir allt vanligare – trots att allt

större resurser mobiliseras – och allt dyrare för uppfödarna och samhället.

101. Europaparlamentet konstaterar att de rekommenderade och genomförda åtgärderna för att skydda besättningar nu visar sina begränsningar, eftersom antalet djur som går förlorade har ökat avsevärt.
102. Europaparlamentet påpekar att denna ineffektivitet nu väcker tvivel om framtiden för miljövänliga uppfödningssätt såsom pastoral boskapsskötsel, eftersom vissa uppfödare har börjat stänga in sina djur, vilket på sikt leder inte bara till att mycket omfattande arealer överges, med enorma risker för bränder och laviner som följd, utan även till en övergång inom uppfödningen till mer intensiva former av jordbruk.
103. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna samt lokala och regionala myndigheter att i samråd med uppfödare och andra intressenter överväga landsbygdsutvecklingsåtgärder för att skydda besättningar, ge skälig ersättning för förluster till följd av angrepp från stora rovdjur, inklusive rovdjur som inte skyddas enligt habitatdirektivet, och anpassa stödet så att besättningar kan fyllas på igen.
104. Europaparlamentet anser att åtgärder måste vidtas för att se över rovdjurs bevarandestatus inom ramen för Bernkonventionen.
105. Europaparlamentet uppmanar med bestämdhet medlemsstaterna att tillämpa rekommendationerna i denna konvention för att hindra spridningen av hybrider mellan hund och varg, som hotar arten *Canis lupus* och bär en mycket stor del av skulden för attackerna mot får- och getbesättningar.
106. Europaparlamentet noterar de delframgångar man har haft med systemen att återinföra fårhundar som ett sätt att jaga bort vargar eller åtminstone hybrider.
107. Europaparlamentet föreslår att ”vargombudsmän” ska utses för att medla mellan olika berörda intressen och i tvister om skyddsstatus och behovet av att ersätta förluster på grund av vargattacker, enligt den framgångsrika modellen med ”björnombudsmän” i vissa medlemsstater.
108. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att beakta rekommendationerna i Europaparlamentets resolution av den 15 november 2017 om en handlingsplan för naturen, människorna och näringslivet.
109. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att förbättra sysselsättningen i sektorerna genom att utarbeta program för att få till stånd bättre träning av vakt- och vallhundar och träna dem i den faktiska arbetsmiljön på djurhållningsgårdar, och att i detta syfte utan dröjsmål förbättra det gränsöverskridande samarbetet och utbytet av idéer och framgångsrika metoder avseende stora rovdjur mellan förvaltningar, uppfödare och naturvårdare.
110. Europaparlamentet efterlyser ett införande av skyddade betesområden inom vilka stora rovdjur kan regleras, så att deras återvändande inte leder till en minskning av djurhållningsmetoder som gynnar djurs välbefinnande (alternerande beteshållning för får, öppna lösdriftsstall med mera) eller försämringar inom det traditionella jord- och betesbruket (sommarbete i bergen).

Slakterier

111. Europaparlamentet påpekar att koncentrationen av slakterier ökar allt mer, och detta kommer till uttryck i att företagsgrupper som bearbetar kött kontrollerar hela köttleveranskedjan från levande djur till förpackad färskvara, vilket leder inte bara till längre transportvägar för de levande djuren utan även till högre kostnader och minskad lönsamhet för producenterna.
112. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fastställa stödåtgärder för inrättande av slaktcentrum och förenkling av tillståndsförfaranden.
113. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utveckla lokala nätverk som kan agera som drivkrafter för att höja inkomsterna genom att underlätta inrättandet av lokala och mobila slakterier, som är absolut nödvändiga för struktureringen av dessa sektorer.

Utbildning

114. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att erbjuda utbildningssystem för företrädare för sektorn i hur man kan uppvärdera produkterna så att de kan konkurrera med andra kött- och mjölkprodukter.
115. Europaparlamentet anser att man absolut måste inrätta herdeskolor inriktade på fäbodrift i de medlemsstater där denna slags djurhållning är vanligare, i syfte att tillhandahålla en alternativ sysselsättningskälla inom djurhållning som främjar ett generationsskifte och samtidigt bidra till att ge det traditionella herdeyrket värdighet och ökat socialt erkännande.
116. Europaparlamentet anser att man behöver främja inte bara innovation (jordbruksmetoder, nya produkter m.m.) utan även rådgivning samt inledande utbildning och fortbildning inom får- och getsektorerna.

Övriga punkter

117. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att genomföra och tillämpa den relevanta EU-lagstiftningen, i synnerhet rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport.
118. Europaparlamentet anser att man måste följa Europeiska unionens domstols beslut, enligt vilket skyddet för djurs välbefinnande inte upphör vid EU:s yttre gränser, och att transportörer av djur som exporteras från Europeiska unionen därför måste följa EU:s djurskyddsregler även utanför EU.
119. Europaparlamentet fäster uppmärksamheten på den vattenbrist som fastställts i många får- och getuppfödningssområden, i synnerhet i Medelhavsområdet, och att denna situation kommer att förvärras ytterligare på grund av klimatuppvärmningen.
120. Europaparlamentet framhåller därför att det behövs en bättre förvaltning av vattenresurserna genom anpassade anordningar, med beaktande av nederbördens fördelning över året och hållbarhet.

o

o o

121. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.